

Przysiek, 02.12.2014 r.

***Pan  
Marek Sawicki  
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi***

Wystąpieniem tym, informujemy Pana Ministra o drastycznym spadku cen żywca wieprzowego na obszarze całego województwa kujawsko-pomorskiego. Monitoring cenowy prowadzony przez służby Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej na poziomie każdego z powiatów naszego regionu nie pozostawia nam złudzeń. Kryzys na rynku mięsa wieprzowego utrwalił się na dobre. Zjawisko to trudno wytłumaczyć tzw. górką świńską, gdyż występuje już od ponad roku i nic nie zapowiada, że sytuacja ta ulegnie zmianie. Wczesną wiosną br. załamanie cenowe nastąpiło z powodu wykrycia w Polsce pierwszego przypadku ASF (afrykańskiego pomoru świń), nieco później Rosja ogłosiła embargo na większość produktów rolnych z krajów UE, co wywołało kolejną falę obniżek cen mięsa wieprzowego. Producenci trzody chlewnej w naszym regionie nie otrzymali żadnych rekompensat z tego tytułu i stracili już całkowicie cierpliwość. Trudno w tej chwili przewidzieć ich zachowanie. Nie wykluczamy masowych protestów rolników na niespotykaną dotychczas skalę. Wszelkie negocjacje z władzami i obietnice z nich wynikające nie przynoszą jakiegokolwiek poprawy. Wieprzowina tanieje. W wielu punktach skupu osiągnęła krytyczny, według nas poziom cenowy, poniżej 3,5 zł/1 kg. Nie ma żadnych gwarancji, że cena ta nie będzie jeszcze niższa. A wszystko to dzieje się w okresie przedświątecznym, gdzie w sposób naturalny mamy do czynienia ze zwiększonym popytem na mięso i jego przetwory. Co to oznacza dla producentów wieprzowiny, zwłaszcza przy obecnych, skrajnie niekorzystnych relacjach cen pasz do cen skupu żywca, nie musimy chyba wyjaśniać. Nie bardzo wiemy, jaka jest przyczyna tak niekorzystnej koniunktury dla hodowców świń.

Przecież na rynku wieprzowiny, zarówno w naszym województwie, ale i w całym kraju nie wystąpiły żadne zmiany, które byłyby powodem tak drastycznego obniżania cen.

Wręcz przeciwnie, na przestrzeni ostatnich kilku lat pogłowie świń w Polsce zmalało o kilka milionów sztuk, co w znaczący sposób ograniczyło krajową podaż wieprzowiny. Nie ma żadnych problemów ze sprzedażą świń. Pomimo tego, zakłady przetwarzające mięso solidarnie obniżają ceny skupu. Regulacje na rynku wieprzowiny z poziomu UE są nieskuteczne i w praktyce nie przewidują skupu bezpośredniego od producentów. Mechanizm, polegający na uruchomieniu dopłat do prywatnego przechowywania mięsa wieprzowego w warunkach Polski do tej pory nigdy się nie sprawdził z powodu braku zainteresowania podmiotów angażujących się w tego typu działalność.

Cierpią na tym producenci świń, dla których niejednokrotnie produkcja żywca wieprzowego jest jedynym źródłem dochodu. Największe straty ponoszą naturalnie te gospodarstwa, które produkują duże ilości tuczników na rynek.

Właściciele tych gospodarstw, często ponieśli wysokie nakłady na modernizację, inwestując w nowoczesne technologie i dostosowując swoje gospodarstwa do wymagań UE z zakresu higieny, ochrony środowiska i dobrostanu zwierząt.

Nie chcemy tutaj nikogo posądzać o stosowanie praktyk monopolistycznych, bo na tym rynku jest to niemożliwe do udowodnienia, to jednak w ostatnim czasie należy zauważyć, że zachowania, zwłaszcza tych większych przetwórców mogą zawierać znamiona takich praktyk.

Dla województwa kujawsko-pomorskiego kierunek produkcji, jakim jest chów trzody chlewnej ma znaczenie strategiczne. Blisko 30 tysięcy gospodarstw produkuje wieprzowinę na rynek. Załamanie się rynku ( a ma to miejsce już w tej chwili ) mięsa doprowadzi w krótkim czasie do degradacji ekonomicznej wielu tysięcy gospodarstw, zwłaszcza tych wysoko towarowych, które wyspecjalizowały się w hodowli świń. Biorąc pod uwagę powyższe wnioskujemy o:

1. Natychmiastowe uruchomienie programu rekompensat dla wszystkich rolników, którzy ponieśli straty wywołane embargiem rosyjskim oraz chorobą ASP
2. Bezzwłoczne uruchomienie skupu na potrzeby rezerw materiałowych na obszarze całego kraju
3. Stworzenie przejrzystych warunków prawnych do zawieszenia bądź prolongowania spłaty rat kredytów zaciągniętych przez producentów trzody chlewnej
4. Obniżenie czynszów dzierżawnych i przesunięcie terminów spłaty rat za zakupione grunty rolne
5. Wprowadzenie do nowego PROW-u 2014-2020 wsparcia inwestycji związanych z budową lokalnych rzeźni i ubojni przez grupy producentów rolnych
6. Przyspieszenie dopłat bezpośrednich rolnikom, którzy ponieśli straty z powodu niekorzystnej sytuacji rynkowej
7. Udzielenie rekompensat budżetowych gminom umarzających podatki rolne producentom żywca wieprzowego

Oczekujemy pilnej odpowiedzi o podejmowanych przez resort działań zmierzających do poprawy sytuacji producentów trzody chlewnej.

***Prezes Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej***  
***Ryszard Kierzek***

Do wiadomości:

1. Wojewoda Kujawsko-Pomorski
2. Krajowa Rada Izb Rolniczych
3. Porozumienie Związków Zawodowych i Organizacji Rolniczych
4. Media